

KLASA: 602-04/26-01/1
URBROJ: 2186-62-14-26-24
Varaždin, 11. rujna 2026.

Hrvatske ceste d.o.o.
n/r člana Uprave Alena Leverića
Odjel za financije
Vončinina ulica 3
10 000 Zagreb

Ministarstvo gospodarstva
Uprava za politiku javne nabave
n/r ravnatelja Uprave Danijela Drlića
Ulica grada Vukovara 78
10 000 Zagreb

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave
Ulica grada Vukovara 23
10 000 Zagreb

Predmet: Osvrt Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na određivanje obrazovnih i stručnih kvalifikacija stručnjaka u postupcima javne nabave – povodom odluke DKOM-a u postupku nabave IT komponente sustava Crolibertas

Poštovani,

Povod ovom obraćanju jest tekst objavljen u Jutarnjem listu 7. rujna 2026. vezan uz postupak javne nabave Hrvatskih autocesta za izradu prodajnog web-portala, mobilne aplikacije i integracijskih podatkovnih sabirnica u sklopu novog sustava elektroničke naplate cestarine Crolibertas, u kojem je Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave poništila odluku o odabiru i predmet vratila naručitelju na ponovno postupanje.

Ne ulazeći u ocjenu predmetne odluke DKOM-a, koja je donesena u odnosu na uvjete kako ih je naručitelj prethodno definirao dokumentacijom o nabavi, ovaj slučaj smatramo važnim povodom za ukazivanje na šire pitanje načina određivanja obrazovnih i stručnih kvalifikacija stručnjaka u postupcima javne nabave, posebice u području informacijskih sustava i razvoja programskih rješenja.

Fakultet organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu (SUZG FOI) ovim putem želi ukazati na potrebu preciznog, nedvosmislenog i razmjernog određivanja obrazovnih i stručnih kvalifikacija stručnjaka koji se traže u postupcima javne nabave, posebice kada su predmet nabave usluge povezane s informacijskim sustavima, razvojem programskih rješenja, bazama podataka, digitalnim tehnologijama, upravljanjem IT sustavima, podatkovnom analitikom, informacijskom sigurnošću i digitalnom transformacijom.

Pitanje smatramo važnim zbog prakse da se u pojedinim dokumentacijama o nabavi za stručnjake koji će sudjelovati u izvršenju ugovora kao uvjet određuje isključivo obrazovanje iz područja tehničkih znanosti, iako poslovi koje ti stručnjaci trebaju obavljati svojim sadržajem pripadaju i kompetencijskom području informacijskih znanosti te ih u punom opsegu obavljaju stručnjaci obrazovani na Fakultetu organizacije i informatike.

Takvo određivanje kvalifikacija zahtijeva poseban oprez upravo u kontekstu temeljnih načela javne nabave. Zakon o javnoj nabavi propisuje obvezu poštovanja, među ostalim, **načela tržišnog natjecanja, jednakog tretmana, zabrane diskriminacije i razmjernosti**. Isto tako, uvjeti tehničke i stručne sposobnosti moraju biti povezani s predmetom nabave i razmjerni njegovoj prirodi i složenosti, a zahtijevati se trebaju one minimalne razine sposobnosti koje su doista potrebne da bi se ugovor kvalitetno izvršio.

Smatramo da je kod određivanja obrazovnih kvalifikacija stručnjaka potrebno polaziti prvenstveno od **kompetencija potrebnih za obavljanje poslova koji čine predmet nabave**, a ne isključivo od administrativne pripadnosti završenog studijskog programa određenom znanstvenom području. Fakultet organizacije i informatike djeluje u području društvenih znanosti, u polju **informatičkih znanosti**. Sama činjenica da su informacijske znanosti u nacionalnoj klasifikaciji smještene u područje društvenih znanosti ne znači da stručnjaci obrazovani u tom polju ne stječu informatičke, programske, podatkovne, systemske i druge tehnološke kompetencije.

Naprotiv, aktualni **Pravilnik o znanstvenim i interdisciplinarnim područjima, poljima i granama** unutar polja informacijskih znanosti izrijeком utvrđuje, među ostalim, sljedeće znanstvene grane:

- informacijski sustavi i informatologija
- organizacija i informatika
- informacijsko i programsko inženjerstvo.

Već iz službene klasifikacije jasno je da se radi o **znanstvenom polju koje obuhvaća projektiranje i razvoj informacijskih i programskih sustava te druga područja neposredno relevantna za velik broj predmeta nabave u IT sektoru**. SUZG FOI šest desetljeća obrazuje stručnjake upravo u području razvoja, projektiranja, primjene i upravljanja informacijskim sustavima.

Diplomanti SUZG FOI-ja rade kao **projektanti i arhitekti informacijskih sustava, systemski i poslovni analitičari, softverski inženjeri i programeri, stručnjaci za baze podataka, podatkovnu analitiku i poslovnu inteligenciju, stručnjaci za umjetnu inteligenciju i informacijsku sigurnost, ERP konzultanti, voditelji IT projekata te stručnjaci za digitalnu transformaciju i upravljanje informacijskim sustavima**.

SUZG FOI ne dovodi u pitanje razliku između područja tehničkih i društvenih znanosti niti potrebu da se za pojedine poslove, kada to proizlazi iz njihove prirode ili posebnih propisa, zahtijevaju upravo kvalifikacije iz određenog područja tehničkih znanosti. Međutim, **nije opravdano automatski poistovjetiti kompetencije iz informatike s pripadnošću isključivo području tehničkih znanosti**.

U području tehničkih znanosti nalazi se, među ostalim, polje računarstva. U području društvenih znanosti nalazi se polje informacijskih znanosti, unutar kojega su informacijski sustavi te informacijsko i programsko inženjerstvo. Ta dva polja nisu identična i imaju svoje specifičnosti, ali između njih postoji značajan kompetencijski prostor preklapanja, osobito kada je riječ o: **programiranju, razvoju programskih rješenja, bazama podataka, modeliranju podataka, softverskom inženjerstvu, informacijskim sustavima, umjetnoj inteligenciji, podatkovnoj analitici, informacijskim tehnologijama, sigurnosti i integraciji digitalnih sustava**.

Razlika je često prije svega u širini i perspektivi iz koje se informatički problem promatra. Informacijske znanosti u središte stavljaju informaciju i informacijski sustav, uključujući njegovu tehnološku komponentu, ali i podatke, procese, korisnike i organizacijski kontekst. Upravo zato stručnjak SUZG FOI-ja nije obrazovan samo za korištenje informacijske tehnologije. Obrazovan je za njezino **projektiranje, razvoj, programiranje, integraciju i primjenu u složenim organizacijskim sustavima**.

S aspekta javne nabave smatramo posebno važnim razlikovati situacije u kojima postoji objektivna potreba za određenom specifičnom strukom od situacija u kojima se određeno znanstveno područje

navodi kao svojevrsni sinonim za kompetenciju. Primjerice, ako je stručnjak u okviru predmeta nabave zadužen za:

- projektiranje informacijskog sustava
- analizu korisničkih i sistemskih zahtjeva
- razvoj ili integraciju programskih rješenja
- modeliranje i upravljanje bazama podataka
- razvoj aplikacija
- podatkovnu analitiku
- poslovnu inteligenciju
- umjetnu inteligenciju
- upravljanje informacijskim sustavima
- vođenje IT projekta
- modeliranje poslovnih procesa
- informacijsku sigurnost
- i dr.

tada činjenica da je određena osoba završila odgovarajući studij na FOI-ju odnosno stekla kvalifikaciju u polju informacijskih znanosti može biti potpuno relevantna i odgovarajuća kvalifikacija za obavljanje tih poslova. Ako se za takve poslove kao prihvatljiva kvalifikacija propiše isključivo visoko obrazovanje iz područja tehničkih znanosti, bez mogućnosti dokazivanja jednakovrijednih relevantnih kompetencija stečenih u polju informacijskih znanosti, takav uvjet može dovesti do neopravdanog isključivanja ostalih stručnjaka koji objektivno raspolažu potrebnim znanjima i sposobnostima za izvršenje ugovora.

Posljedično, time se može nepotrebno ograničiti i krug gospodarskih subjekata koji tim stručnjacima raspolažu. U kontekstu Zakona o javnoj nabavi smatramo stoga posebno važnim procijeniti je li takvo ograničenje **objektivno opravdano prirodom konkretnog posla i razmjerno predmetu nabave**, odnosno postoji li stvarni stručni razlog zbog kojeg osoba s odgovarajućom kvalifikacijom iz informacijskih znanosti ne bi mogla obavljati prethodno navedene poslove.

Namjera SUZG FOI-ja nije dovesti u pitanje pravo i odgovornost naručitelja da definira razinu stručnosti potrebnu za kvalitetno izvršenje pojedinog ugovora. Naprotiv, smatramo da zahtjevi za stručnjake trebaju biti **dovoljno visoki, stručni i precizni**, ali istodobno povezani sa stvarnim sadržajem poslova koje će stručnjak obavljati. Zato smatramo poželjnim da se kod predmeta nabave koji obuhvaćaju informacijske sustave, razvoj softvera i druge prethodno navedene IT poslove kvalifikacije ne određuju samo formulacijom: „**završen studij iz područja tehničkih znanosti**“ ako priroda konkretnog posla ne zahtijeva takvo isključivo ograničenje.

Primjerenije bi, ovisno o sadržaju konkretnog predmeta nabave, bilo obuhvatiti primjerice: „**odgovarajući studij iz područja tehničkih znanosti, polja računarstva, odnosno iz područja društvenih znanosti, polja informacijskih znanosti, ili drugi odgovarajući studij kojim su stečene kompetencije relevantne za poslove stručnjaka u okviru predmeta nabave**“.

Takva formulacija ne znači smanjenje zahtijevane razine stručnosti. Naprotiv, ona omogućava da se na tržištu identificiraju stručnjaci koji **stvarno raspolažu potrebnim kompetencijama**, neovisno o tome jesu li ih stekli u polju računarstva ili informacijskih znanosti, uz mogućnost naručitelja da dodatno propiše konkretna znanja, iskustvo, certifikate i reference koji su opravdani prirodom predmeta nabave. Smatramo da je pri određivanju kvalifikacija stručnjaka u postupcima javne nabave potrebno uzeti u obzir suvremenu interdisciplinarnost informatike i informacijskih sustava te sadržaj kvalifikacija koje pojedini studijski programi stvarno daju.

Administrativna pripadnost studijskog programa području društvenih ili tehničkih znanosti sama po sebi ne može biti potpuna informacija o kompetencijama osobe za izvršavanje konkretnih IT poslova. U

slučaju SUZG FOI-ja to je posebno važno jer se radi o fakultetu čija je temeljna ekspertiza upravo u informacijskim znanostima i informacijskim sustavima, uz snažno razvijene kompetencije u programskom i informacijskom inženjerstvu, razvoju softvera, bazama podataka, umjetnoj inteligenciji, podatkovnoj analitici, informacijskom sustavima i drugim područjima suvremene informatike.

Stoga apeliramo da se prilikom pripreme dokumentacije o nabavi i određivanja obrazovnih i stručnih kvalifikacija stručnjaka vodi računa o **načelima tržišnog natjecanja, jednakog tretmana i razmjernosti**, te da se uvjeti definiraju prema kompetencijama stvarno potrebnima za izvršenje predmeta nabave. Na taj se način istodobno osiguravaju visoki stručni standardi izvršenja ugovora i omogućuje odgovarajuća razina tržišnog natjecanja, bez neopravdanog isključivanja stručnjaka i gospodarskih subjekata koji raspolažu potrebnim znanjima, iskustvom i kvalifikacijama.

Fakultet organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu stoji na raspolaganju za dodatno pojašnjenje sadržaja svojih studijskih programa, kvalifikacija i kompetencija koje stječu njegovi završeni studenti.

S poštovanjem,

Prof. dr. sc. Marina Klačmer Čalopa

